

**EKONOMIKA A ŘÍZENÍ TECHNOLOGIÍ VÝROBY PLODIN PODLE STANOVIŠTNÍCH
PODMÍNEK V ČR**
**ECONOMY AND MANAGING OF CROP PRODUCTION TECHNOLOGIES ACCORDING
TO THE LOCAL CONDITIONS IN THE CZECH REPUBLIC**

V. Voltr, J. Leština, P. Novák, P. Froněk

Abstract

Technology of soil cultivation significantly influences the economy of crop production and growing plants in Czech Republic. This article deals with evaluation of two main technological processes of soil cultivation, conventional and minimization procedure for the growing of winter wheat, winter oilseed rape, spring barley and sugar beet. Monitoring the yields in 500 selected plots with different soil conditions, time series from 2002 to 2009, including material costs and frequency of chemical plant protection allows quantification of the economic benefits of soil management options in specific soil and climatic conditions. The economic effect is given by the difference of crop production value and the cost of soil cultivation and chemical protection. Based on the evaluation of results can be recommended suitable areas for conventional or minimization technology as well as the areas where both effects are similar. For conventional technology are suitable especially light soils. The statistical assessment shows the link with the optimal choice of procedural technology according to some physical and biological characteristics of soil.

Key words: Technology of soil cultivation, Minimization technology of soil cultivation; Conventional technology of soil cultivation, crops

Abstrakt

Technologie zpracování půdy v ČR výrazným způsobem ovlivňuje ekonomiku pěstování plodin. Tento článek se zabývá vyhodnocením hlavních technologických postupů zpracování půdy, klasického a minimalizačního při pěstování pšenice ozimé, řepky ozimé, ječmene jarního a cukrovky. Sledování výnosů v půdních podmínkách 500 vybraných pozemků v časové řadě 2002-2009 včetně materiálových nákladů a frekvence chemické ochrany rostlin umožňuje kvantifikaci ekonomického přínosu jednotlivých variant zpracování půdy v konkrétních půdně-klimatických podmínkách. Ekonomický efekt je dán rozdílem hodnoty produkce plodin a nákladů na zpracování půdy a chemickou ochranu. Na základě vyhodnocených výsledků lze doporučit oblasti vhodné ke klasické nebo minimalizační technologii a rovněž i oblasti, kde je jejich působení vyrovnané. Ke klasické technologii jsou vhodné zejména lehké půdy. Ze statistického vyhodnocení vyplývá i souvislost optimální volby technologie podle některých fyzikálně-biologických charakteristik půdy.

Klíčová slova: technologie zpracování půdy; minimalizační technologie zpracování půdy, klasická technologie zpracování půdy, plodiny

Článek byl zpracován s podporou Národní agentury zemědělského výzkumu v rámci projektu NAZV QH72257.

Literatura

[1] HŮLA, J., PROCHÁZKOVÁ, B. A KOL. Vliv minimalizačních a půdoochranných technologií na plodiny, půdní prostředí a ekonomiku. <i>Zemědělské informace</i> č. 3/2002, ÚZPI Praha, 2002, s. 104 [2] KAVKA, M. A KOL. Normativy pro zemědělskou a potravinářskou výrobu. ÚZPI Praha, 2006, ISBN 80-7271-163-6 aktualizace 2010, s. 400, aktualizace 2010 (www.agronormativy.cz) [3] KOLÁR, B. <i>Význam a úlohy obrábání pôdy</i>. Ve: Demo, M. a kol.: <i>Obrábanie pôdy</i>. Vysoká	škola poľnohospodárska v Nitre, 1995, s. 16 – 18, ISBN 80-7137-255-2 [4] KLEČKA, M. A KOL. Ekonomická charakteristika bonitovaných půdně-ekologických jednotek v ČSR. Záv. zpráva VÚEZVŽ, Praha 1980, 65 str. [5] KLÍR, J. A KOL. <i>Rámcová metodika výživy rostlin</i>, VÚRV v.v.i Praha Ruzyně, 2008, 48 s. ISBN 978-80-87011-61-4 [6] KUTÍLEK, M. <i>Vodohospodářská pedologie</i>. Praha, SNTL, 1978. 295 s.

- [7] MAŠÁT, K. A KOL. Metodika vymezení a mapování BPEJ. MZe ČR, VÚMOP Praha, 2002, 114 str.
- [8] MATULA, J. *Optimalizace výživného stavu půd pomocí diagnostiky KVK-UF*, VÚRV v.v.i Praha Ruzyně v ÚZPI Praha, 2007, 48 s., ISBN 978-80-87011-16-4
- [9] NĚMEC, J. *Bonitace a oceňování zemědělské půdy ČR*. VÚZE, Praha 2001, 257 str., ISBN 80-85898-90-X
- [10] NEUDERT, L. Vliv hospodaření na půdě na fyzikální vlastnosti půdy. In: Procházková, B. a kol.: *Optimalizace hospodaření na půdě*. MZLU Brno, 2006, s. 5 – 8
- [11] SYNEK, M. *Výrobní činnost. Investiční činnost*. Ve: Synek, M. a kol.: *Manažerská ekonomika*. Grada Publishing a.s. 2003, str. 253 – 330, ISBN 80-247-0515-X
- [12] ŠPIČKA, A.. Vlastnosti půdy a její zpracování. SZN, 1964, 203 s.
- [13] ŠIMON, J; LHOTSKÝ, J. Zpracování a zúrodnování půd, SZN 1989, 320 s.
- [14] VOLTR, V. Metodika hodnocení zemědělského půdního fondu se zohledněním ochrany životního prostředí. *Economics of Agriculture*, VIII., 2008, VIII, No 4., p. 82-89, ISSN 1335-6186

Kontaktní adresy – Contact addresses

Ing. Václav Voltr, CSc.

Ústav zemědělské ekonomiky a informací

Odbor trvale udržitelné zemědělství

Mánesova 75

120 56 Praha 2

voltr.vaclav@uzei.cz

Tel. 222000390

Ing. Jan Leština, CSc.

Výzkumný ústav rostlinné výroby, v.v.i.

Drnovská 507

16106 Praha 6 Ruzyně

lestina.jan@vurv.cz

Tel.: 233022300

Ing. Pavel Novák, CSc.

Výzkumný ústav meliorací a ochrany půdy, v.v.i

Žabovřeská 250

156 27 Praha 5 – Zbraslav

pnovak@vumop.cz

RNDr. Pavel Froněk, CSc.

Ústav zemědělské ekonomiky a informací

Odbor agrární trh

Mánesova 75

120 56 Praha 2

fronek.pavel@uzei.cz

Tel. 222000410
